

Majandus- ja infotehnoloogiaministri 31. jaanuari 2024. a määruse nr 6 „Perioodi 2021–2027 starditoetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

Eelnõuga muudetakse termineid „alustav ettevõtja“ ja „kasvupotentsiaal“, tehakse mittesisuline muudatus vähese tähtsusega abi piirmäära kohaldamises ning täiendatakse määrust muudatusega taotluste hindamises.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettevõtluse osakonna tööstusvaldkonna nõunik Kaarel Lehtsalu (kaarel.lehtsalu@mkm.ee, telefon 715 3414) ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi *EIS*) toetuste keskuse teenusejuht Kristiina Niilits (kristiina.niilits@eas.ee, 728 6009) ja ettevõtluskonsultant Merit Tints (merit.tints@eas.ee, telefon 529 2926). Määruse juriidilise ekspertiisi teostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Gerly Lootus (gerly.lootus@mkm.ee, 639 7652).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kümnest punktist.

Eelnõu punktiga 1 muudetakse § 1 lõike 7 punkti 9 sõnastust nii, et vigane viide jaole „N 855“ asendatakse õige viitega jaole „P 855“. EMTAK 2008 tegevusalade klassifikaatoris on jaos „P – Haridus“ koodiga 855 tegevusala „Muu kooolitus“.

Eelnõu punktiga 2 jäetakse paragrahvi 2 lõikest 1 välja lühend „nr“, sest viidatud määruse pealkirjas see puudub.

Eelnõu punktiga 3 viiakse § 2 lõige 3 kooskõlla Euroopa Komisjoni määrusega nr 2023/2831 (edaspidi *VTA määrus*), mille kohaselt arvestatakse vähese tähtsusega abi piirmääraks mistahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku kohta 300 000 eurot ettevõtja kohta. Sättes viidatakse vahetu

õigusmõjuga Euroopa Komisjoni määrusele ega taasesitata valikuliselt nimetatud määruse sätteid.

Eelnõu punktiga 4 tunnistatakse kehtetuks § 2 lõige 4, sest VTA määruse kohaselt ei ole piirangut VTA määruse alusel antud vähese tähtsusega abi ja Euroopa Komisjoni määruse nr 2023/2832 alusel antud üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi kumuleerimise kohta.

Eelnõu punktiga 5 täiendatakse § 3 lõikes 1 sätestatud alustava ettevõtja mõistet, sätestades et mõistele vastav äriühing peab olema mikro-, väikese- või keskmise suurusega ettevõtja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks, I lisa artikli 2 tähenduses. Starditoetust ei anta suurettevõtjatele.

Eelnõu punktiga 6 muudetakse § 3 lõikes 2 määratletud termini „kasvupotentsiaal“ sõnastust nii, et „müügitulu kasv“ asendatakse sõnadega „suutlikkus saavutada müügitulu“, et suurendada alustavate ettevõtjate võimalusi toetusest kasu saada. Välistatud ei ole ka varasemalt kõrgema müügitulu langus määrukses sätestatud määran, näiteks olukorras, kus ettevõtjal võis mõne eduka tehingu tõttu varasemalt olla määrukses esitatust kõrgem müügitulu.

Eelnõu punktiga 7 täiendatakse § 11 punktiga 10, mille kohaselt peab taotleja vastama alustavale ettevõtjale esitatud nõuetele. Kui taotleja ei vasta, jätab rakendusüksus taotluse rahuldamata seda sisuliselt hindamata.

Eelnõu punktiga 8 muudetakse § 16 lõike 2 esimest lauset nii, et rakendusüksusel on õigus moodustada nõuandev valikukomisjon ning kaasata taotluste hindamisele hindajaid ja eksperte. Näiteks võib rakendusüksus otsustada, et taotluseid hindavad hindajad ja valikukomisjoni ei moodustata. Taotlust hinnanud valikukomisjon või hindaja esitavad rakendusüksusele ettepaneku taotluse rahuldamiseks või rahuldamata jätmiseks. Hindaja ei ole valikukomisjoni liige. Hindajad on valitud ja EISI poolt tööle võetud maakondlike arenduskeskuste ettevõtluskonsultantide hulgast, kes on varasemalt nõustanud alustavaid ettevõtjaid, sealhulgas eelnõustanud starditoetuse taotlejaid ja arengunõustanud starditoetuse saajaid. Samuti on nad võinud olla varasemalt, perioodil 2014–2020, tööle võetud starditoetuse taotluste hindajatena Riigi Tugiteenuste Keskuse menetlusprotsessis.

Eelnõu punktiga 9 muudetakse § 16 lõike 6 sõnastust, sätestades, et valikukomisjoni liikmele ja eksperdile kehtivad nõuded laienevad ka hindajale.

Eelnõu punktiga 10 täiendatakse määrust 9. peatükiga, milles sisalduvad rakendussätted. Paragrahvis § 26 sätestatakse, et 2024. a juulis jõustunud § 1 lõike 7 punkti 9, § 2 lõike 3, § 3 lõike 2 ning § 16 lõigete 2 ja 6 muudatust rakendatakse 9. veebruarist 2024. a, st määruks jõustumisest alates. Rakendusüksus on kasutanud taotluste hindamisel hindajaid ka enne §-s 16 vastavate muudatuste jõustumist, mistõttu tagab vastavatele sätetele tagasiulatuva jõu andmine hindamise õiguspärasuse.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas järgmiste Euroopa Liidu määrustega:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706).

2. Euroopa Komisjoni määrusega (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023).

4. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisel on põhiroll EIS-l, kes nõustab taotlejaid, menetleb taotlusi, hindab, kas toetuse andmine on vähese tähtsusega abi, teeb vastavuskontrolli ja korraldab hilisemat hindamist, teeb otsuseid, maksab välja ja vajaduse korral nõuab toetuse tagasi.

Muudatusel puudub vahetu mõju riigieelarve tuludele või kuludele võrreldes meetme senise rakendamisega.

5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras. Määruse §-s 26 esitatud sätted omavad tagasiulatuvat jõudu.

6. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määrus esitati eelnõude infosüsteemi kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Kliimaministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile, Kultuuriministeeriumile, Riigi Tugiteenuste Keskusele, Euroopa Komisjonile ja perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonile.

Määrus esitati arvamuse avaldamiseks Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele, Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Eesti teaduse, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava 2021–2035 juhtkomisjonile ja järgmistele ettevõtjate esindusorganisatsioonidele:

- Eesti Töandjate Keskliit;
- Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon;
- Eesti Kaubandus-Tööstuskoda;
- MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused.

Kooskõlastamisel esitatud märkused ning nendega arvestamine nähtuvad seletuskirja lisast.